

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

THE GUIDELINE FOR DEVELOPING ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER BURIRAM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ธนกร นามวิชัย^{1*} บรรจบ บุญจันทร์²

Thanakorn Namwichai¹ Banjob Boonchan²

^{1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

^{1,2} Educational Administration Department, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

*corresponding author E-mail : datduethana@gmail.com

Received: April 23, 2024

Reviewed: May 12, 2024

Revised: May 24, 2024

Accepted: June 12, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดโรงเรียน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน และครู จำนวน 317 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.894 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และแบบสัมพัทธ์แบบกิ่งโครงสร้าง เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวัดและการประเมินผล ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.48)

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันมีจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพทางการศึกษา

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรศึกษาบริบท และความต้องการของชุมชน เพื่อให้หลักสูตรมีความหมายต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและทักษะการคิดแก้ปัญหา ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ด้านการนิเทศการศึกษา ควรวางแผนการนิเทศศึกษาร่วมกัน กำหนดปฏิทินการนิเทศที่เหมาะสมและชัดเจนโดยให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือและพัฒนา ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรพัฒนาครูให้มีความสามารถสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่ถูกต้อง ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ-เทคโนโลยีทางการศึกษา ควรสำรวจและจัดหาสื่อให้ตรงตามความต้องการและอย่างเพียงพอ และด้านการประกันคุณภาพทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ

คำสำคัญ : แนวทางพัฒนา การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study academic administration of school administrators, 2) to compare the academic administration of school administrators classified according to the school size, and 3) to study guideline for developing academic administration of school administrators under Buriram Primary Educational Service Area Office 1. The sample included 335 which consisting of 18 administrators and 317 teachers using a stratified sampling method. The research tools included questionnaires regarding the academic management practices of school administrators, utilizing a 5-point Likert scale with a reliability coefficient of 0.894. Statistical analysis involved frequency distribution, percentages, means, standard deviations, variance analysis, and semi-structured interviews to find pathways for the development of academic management practices for school administrators. Content analysis was employed to analyze the data.

The research results found that;

1. Academic administration of school, the overall was at a highest level. The highest mean was the measurement and evaluation ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.48).

2. Academic administration of school administrators, overall and each aspect was statistically significant different at .05 level. When considering in each aspect, it found that these five aspects were difference as curriculum development, instructional providing, measurement and evaluation, media and education technology development, and education quality assurance.

3. Guidelines for developing academic administration of school administrators in terms of curriculum development, it was important to study the context and needs of the

community. This was to make the curriculum truly meaningful to the learners. In terms of teaching and learning, teachers should be encouraged to organize learning activities using active learning. This was to develop higher-level thinking skills and problem-solving skills. Students learned from real experiences. In terms of educational supervision, educational supervision plans should be planned together, with emphasis on assistance and development. In terms of measurement and evaluation, teachers should be developed to have the ability to create accurate measurement and evaluation tools that meet the aims of the school curriculum. In terms of the development of educational media-technology, it was necessary to explore and provide media to meet the needs and adequately. In terms of educational quality assurance, school administrators should publicize annual performance results to parents, community leaders, and primary agencies to build confidence among service recipients.

Keywords : Development guidelines, Academic administration, School administrators

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นจึงควรจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคนในชาติ ให้ครบทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีภารกิจหลักในการส่งเสริมการบริหารการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา (ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด, 2564)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญ และเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ทุกฝ่าย ต้องร่วมมือกันดำเนินงาน โดยมีเป้าหมายสูงสุด คือผู้เรียนต้องได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ (ดวงภา เตปา, 2562) จากการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงผู้คนในชุมชนเป็นพื้นฐาน รวมทั้งประเมินผลการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามการเรียนการสอนให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี (Fisk, 1957)

ในปีการศึกษา 2565 ผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-net) ของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565) ซึ่งผลการทดสอบยังไม่เป็นตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณา

ได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานด้านวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน (ธริศร เทียบปาน, 2562) ซึ่งมีแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ มีผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ตรีสุคนธ์ คุณาเอก, 2563)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จึงให้ความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

สมมติฐาน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 214 คน และครู จำนวน 2,351 คน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,565 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน และครูจำนวน 307 คน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 รวม จำนวนทั้งสิ้น 335 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดโรงเรียน โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม (Strata)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
1. ครู	317	94.60
2. ผู้บริหารสถานศึกษา	18	5.40
รวม	335	100.00

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ประกอบด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi structured interview) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการคัดเลือกผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้าน เพื่อนำมากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและการหาคุณภาพ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์และข้อคำถาม แล้วนำไปทดลอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของ Cronbach ค่าความเชื่อมั่นโดยภาพรวมเท่ากับ 0.894

2. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและการหาประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างให้ครอบคลุมทั้ง 6 องค์ประกอบ เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและทำการปรับปรุงแก้ไข

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมด้วยแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูล
3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ได้กลับคืนทางไปรษณีย์และแบบออนไลน์
ในกรณีที่ได้รับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไม่ครบ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดต่อประสานขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองอีกครั้ง และเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
4. พิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
 1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลการบริหารงานวิชาการดีเด่น จนได้รับรางวัลระดับเขตขึ้นไป และมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานสูงกว่าระดับประเทศ 5 ท่าน
 2. ผู้วิจัยเดินทางเข้าพบผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอสัมภาษณ์ โดยมีอุปกรณ์ประกอบการสัมภาษณ์ที่สำคัญ ได้แก่ ประเด็นการสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) โดยวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยการจัดกลุ่มคำ และประเด็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกัน และสรุปความเรียงจำแนกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร 6 องค์ประกอบ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	การบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	การพัฒนาหลักสูตร	4.58	0.46	มากที่สุด
2.	การจัดการเรียนการสอน	4.57	0.41	มากที่สุด
3.	การนิเทศการศึกษา	4.47	0.58	มาก
4.	การวัดและการประเมินผล	4.62	0.48	มากที่สุด
5.	การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.39	0.61	มาก
6.	การประกันคุณภาพทางการศึกษา	4.55	0.49	มากที่สุด
รวม		4.54	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การวัดและการประเมินผล ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.48)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ		F	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.45	0.51	4.63	0.42	4.83	0.14	4.92	0.15	6.351	.000
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.50	0.46	4.58	0.39	4.64	0.33	4.98	0.04	4.738	.003
3. ด้านการนิเทศทางการศึกษา	4.40	0.60	4.48	0.59	4.54	0.45	4.70	0.40	1.059	.367
4. ด้านการวัดผลและการประเมินผล	4.53	0.52	4.65	0.47	4.75	0.31	4.93	0.16	3.115	.026
5. ด้านการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา	4.42	0.63	4.34	0.60	4.37	0.49	4.95	0.10	3.719	.012
6. ด้านการประกันคุณภาพทางการศึกษา	4.52	0.47	4.55	0.51	4.83	0.15	4.90	0.24	2.693	.046
รวม	4.48	0.44	4.55	0.38	4.67	0.24	4.91	0.10	4.329	.005

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 ด้าน ยกเว้น ด้านการนิเทศทางการศึกษา ที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe ภาพรวม

ขนาดของ สถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่ พิเศษ
		4.48	4.55	4.67	4.91
ขนาดเล็ก		-	-0.07	-0.19	-0.43*
ขนาดกลาง			-	-0.12	-0.35*
ขนาดใหญ่				-	-0.23
ขนาดใหญ่พิเศษ					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษสูงกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การวัดและการประเมินผล
2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 ด้าน ยกเว้น ด้านการนิเทศทางการศึกษา ที่ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสรุปแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีแนวทางในการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรศึกษาสภาพบริบทของชุมชน สภาพปัญหา ความต้องการ รวมถึงวิถีและวัฒนธรรมของคนในชุมชนมาพัฒนาเข้ากับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพสังคม

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางในการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรอบรมและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะการคิดแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ การจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตั้งคำถาม ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในประเด็นที่หรือเนื้อหาที่เรียนรู้ เพื่อสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ร่วมกัน

3.3 ด้านการนิเทศการศึกษา มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อวางแผนการนิเทศทางการศึกษา ร่วมกันสร้างเครื่องมือการนิเทศตามนโยบายอย่างเป็นระบบ และกำหนดปฏิทินการนิเทศที่เหมาะสมชัดเจน โดยการนิเทศเป็นไปในทางช่วยเหลือ และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรอบรมและส่งเสริม เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ สามารถสร้างเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา ที่ถูกต้องและเหมาะสม ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.5 ด้านการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา มีแนวทางในการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสำรวจความต้องการในใช้สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน และจัดทำให้ตรงตามความต้องการอย่างเพียงพอ

3.6 ด้านการประกันคุณภาพทางการศึกษา มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัดได้รับทราบ ผ่านงานประชุมต่าง ๆ วารสารโรงเรียน หรือผ่านช่องทาง Online เช่น Fanpage Facebook, Line Group และ Website เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ

อภิปรายผล

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การวัดและการประเมินผล ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลเป็นอย่างมาก โดยได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสม ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และวัดผลตามสภาพจริงสอดคล้องกับแนวคิดของจิตสุภา สง่างาม และ นิพัชชา โรจน์รัตนวาณิชย์ (2565, น. 410) ที่เสนอว่าการวัดและการประเมินผลเป็นการกำหนดระเบียบในการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาให้เป็นไป

ตามตัวชี้วัด ตามสภาพจริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สดใส ศรีสวัสดิ์ และคณะ (2565) ที่ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถพิจารณาแต่ละด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพทางการศึกษา ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านการนิเทศทางการศึกษา

3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีแนวทางในการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาสภาพบริบทของชุมชน สภาพปัญหา ความต้องการ รวมถึงวิถีและวัฒนธรรมของคนในชุมชนมาพัฒนาเข้ากับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพ และเหมาะสมกับสภาพสังคม ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพสังคม จากการศึกษาบริบทของชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ นุชเรศ คำดีบุญ (2564, น. 22) ได้เสนอว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัทญ์พิชา จันทา (2563) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่า แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพสังคม วิเคราะห์สถานศึกษา SWOT Analysis เพื่อปรับปรุงพัฒนาสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางในการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรอบรมและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะการคิดแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตั้งคำถาม ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในประเด็น หรือเนื้อหาที่เรียนรู้เพื่อสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ร่วมกันที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ในปัจจุบันรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ผ่านประสบการณ์จริง สอดคล้องกับแนวคิดของศุภวรรณ การุญญะวีร์ (2564, น. 48) ได้เสนอว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ในการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในด้านต่างๆ และความเอาใจใส่ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ตรีสุนันท์ คุณาเอก ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน นำสู่การออกแบบการจัดการเรียนการสอน

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและชุมชน

3.3 ด้านการนิเทศการศึกษา มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อวางแผนการนิเทศทางการศึกษา ร่วมกันสร้างเครื่องมือการนิเทศตามนโยบายอย่างเป็นระบบ และกำหนดปฏิทินการนิเทศที่เหมาะสมชัดเจน โดยการนิเทศเป็นไปในทางช่วยเหลือ และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการนิเทศทางการศึกษาควรร่วมกันวางแผนและมีปฏิทินที่กำหนดไว้ชัดเจนอย่างเป็นระบบ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้เสนอว่าการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สภาฯ สมอูทัย (2565) ได้ศึกษาการนิเทศการศึกษา หนึ่งตัวช่วยในการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า การพัฒนาการนิเทศทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแนะนำช่วยเหลือครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบการนิเทศอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดความงอกงามขึ้น เมื่อได้เรียนรู้และมีความเจริญงอกงามแล้วย่อมจะารู้จักปรับปรุงงานด้านการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรอบรมและส่งเสริม เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ สามารถสร้างเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาที่ถูกต้องและเหมาะสม ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการให้ความสำคัญกับการวัดผลและประเมินผล ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่เหมาะสม สดใส ศรีสวัสดิ์ (2565, น. 595) ได้เสนอว่าการวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของการจัดการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษาตั้งไว้ โดยวัดและประเมินผลอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัชญ์พิชา จันทา (2563) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก พบว่าแนวทางการพัฒนาการวัดผลและประเมินผล ควรประชุมวางแผน การวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา

3.5 ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีแนวทางในการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสำรวจความต้องการในใช้สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา ในการจัดการเรียนการสอน และจัดหาให้ตรงตามความต้องการอย่างเพียงพอ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดหาสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีดา บัวยก (2564, น. 34) ได้เสนอว่าการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นการศึกษาความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี จัดหาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ หทัย ศิริพิน (2558, น. 89) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราชสีมาประสิทธิ์) พบว่า การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษาควรมีสื่อให้พร้อมใช้งาน และจัดหาสื่อให้ครูได้ใช้ตรงกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.6 ด้านการประกันคุณภาพทางการศึกษา มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัดได้รับทราบ ผ่านงานประชุมต่าง ๆ วารสารโรงเรียน หรือผ่านช่องทาง Online เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการ สอดคล้องกับแนวคิดของ ตรีสุคนธ์ คุณาเอก (2563, น. 47) ได้เสนอว่า การประกันคุณภาพทางการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาเพื่อให้เกิดมาตรฐานด้านการศึกษา โดยจัดทำรายงานประจำปี และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องผลการศึกษาของ กุลธร ดอนแก้ว ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาบนพื้นที่สูงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต้องสร้างเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานบริบท และตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ควรจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน และควรจัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร
2. สถานศึกษาควรมีการกำหนดขั้นตอนนิเทศให้เป็นระบบที่ชัดเจน และวัดผลตามสภาพจริง
3. ผู้บริหารควรจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาตรงตามความต้องการ อย่างเพียงพอ
4. ผู้บริหารควรดำเนินการเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้รับบริการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. ควรศึกษาปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
3. ควรศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- จิตสุภา สง่าแสง และนิพัชชา โรจนรัตน์วณิชย์. (2565). การศึกษารอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนตามแนวคิดทักษะข้ามวัฒนธรรม. วารสารพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่, 7(7), 403-416.
- ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ดวงนภา เตป้า. (2562). การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านท้าวบุญเรือง อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ตรีสุคนธ์ คุณาเอก. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- จริศร เทียบปาน. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ปรีดา บัวยก. (2564). รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัด เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พัชญ์พิชา จันทา. (2563). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี.
- ศุภวรรณ การุญญะวีร์. (2564). การเรียนการสอนสำหรับนักเรียนในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด19. วารสารบวรสหการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์, 2(2), 48-55.
- สดใส ศรีสวัสดิ์, สิทธิพร ประวัตรุ่งเรือง และขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ. (2565). รูปแบบการบริหารงาน วิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารรัชต์ภาคย์, 16(45), 586-601.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2565). ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565. <http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx>
- สถาพร สมอุทัย. (2565). การนิเทศการศึกษา หนึ่งตัวช่วยในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21. วารสารวิจัยวิชาการ, 5(3), 275-288.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). ปืทองแห่งการนิเทศภายในห้องเรียนเป็นฐานเพื่อการ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์.
- หทัย ศิริพิน. (2558). แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทู้มล้ม (นครราชสีมาประสิทธิ์) . [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Fisk, L. (1957). The task of educational administration. In Roald F. Campbell and Russel T. Gerggse (Eds). **Administrative behavior in education**. New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining size for research activities. **Education and Psychological Measurement**, 30(3), 607-610.